

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR.425
din data de 22.10.2012

Dosar nr.: 173/2012

Petiția nr.: 2270/10.05.2012

Petent: I. F.

Reclamat: Institutul Național de Boli Infecțioase Prof. Dr. Matei Balș

Obiect: Refuzul acordării serviciilor medicale pentru copii prin neacceptarea internării împreună cu tatăl său.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei:

I.1.1 I. F., cu adresa de corespondență la

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului:

I.2.1. Institutul Național de Boli Infecțioase Prof. Dr. Matei Balș.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

1. Petenta susține că în data de 25.04.2012, s-a prezentat la Camera de gardă a Institutului împreună cu soțul pentru internarea fiului lor în vârstă de 4 ani. Medicul de gardă le-a pus în vedere că doar mama copilului se poate interna ca însoțitor al minorului, spunând că nu au saloane pentru tătici, iar în cadrul Institutului Național de Boli Infecțioase Prof. Dr. Matei Balș nu este permisă internarea tăticii în calitate de însoțitor.

III. Procedura de citare.

1. Petenta a fost citată prin adresa înregistrată cu nr. 2270/23.05.2012, partea reclamată prin adresa înregistrată cu nr. 2485/23.05.2012, procedura de citare fiind astfel îndeplinită, conform dispozițiilor O.G. nr.137/2000

2. La termenul de audieri din data de 18.06.2012, petenta a fost prezentă, partea reclamată nu a fost prezentă.

IV. Susținerile părților.

Susținerile petentului.

1. Petenta susține că în data de **25.04.2012**, s-a prezentat la Camera de gardă a Institutului împreună cu soțul pentru internarea fiului lor în vârstă de 4 ani. Medicul de gardă le-a pus în vedere că doar mama copilului se poate interna ca însoțitor al minorului, spunând că nu au saloane pentru tătici, iar în cadrul Institutului Național de Boli Infecțioase Prof. Dr. Matei Balș nu este permisă internarea tăticilor în calitate de însoțitor.
2. În intervalul de 45 de minute, niciun medic sau asistentă nu au consultat copilul, deși acesta era într-o stare avansată de deshidratare. În urma determinării părinților, copilul a fost internat împreună cu tatăl acestuia.
3. Petenta consideră că i s-a încălcat accesul la acordarea serviciilor de sănătate pentru copii, părinții minorului au fost supuși unui tratament injust și degradant prin comportamentul personalului medical, respectiv refuzul nejustificat de a accepta drept însoțitor tatăl copilului bolnav.
4. Prin adresa nr. 3094/26.06.2012, transmisă de către Avocatul Poporului se arată că minorul petentei a fost internat împreună cu tatăl copilului în salonul 25, deoarece însoțitoarele de la celelalte saloane au refuzat prezența acestuia.

Sustinerile părții reclamate.

1. Partea reclamată, prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 3851/08.06.2012, susține faptul că gradul de ocupare al secțiilor de boli infecțioase copii depășește cu mult capacitatea de a interna alți copii.
2. Există saloane pentru diferite patologii, există saloane pentru aceea patologie în care să fie deja internate, ca însoțitori mame, ceea ce ar preuspuce ca pentru internarea unui însoțitor de gen masculin, să se ajungă în situația unui salon mixt de însoțitori, ceea ce nu ar fi elegant și nici acceptabil din punctul de vedere al însoțitorilor și al familiilor acestora.
3. Partea reclamată susține faptul că a avut solicitări de internare ale taților care în cea mai mare măsură au fost soluționate imediat la internare sau pe parcursul internării, în funcție de locurile disponibile create, dar pentru aceasta este nevoie de înțelegere și răbdare din partea părinților.
4. Derularea etapelor parcurse, conform sistemului electronic a fost: prezentarea la camera de gardă-ora 21.06, internarea pe secție-ora 21.19, încheierea recoltării analizelor ora- 21.58. Din aceste date rezultă efectuarea foarte rapidă a consultului copilului, internarea pe secție și recoltarea analizelor.

V. Motivele de fapt și de drept.

1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține că prin petiției este sesizat un posibil comportament discriminatoriu, al reclamatului, individualizat prin refuzul exprimat de acesta de a interna un copil, împreună cu părintele tată al acestuia.
2. Astfel, în data de 25.04.2012, petenta împreună cu soțul acesteia și copilul lor, s-au prezentat la Camera de Gardă a Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, în vederea internării copilului. Programul de lucru al soțului fiind mai lejer, aceștia au hotărât ca copilul să fie internat cu tatăl acestuia. Față de acest aspect, personalul medical au pus în vedere faptul că acest lucru nu poate fi posibil, deoarece nu ar exista saloane separate pentru

tați, sau că nu ar fi permisă internarea copilului împreună cu tăticii lor, în calitate de însoțitori. Într-un final, în urma insistenței părinților, a acordului exprimat de către mamele din salonul în care urma să fie internat copilul, acesta a fost internat împreună cu părintele tată, ca însoțitor.

3. Față de cele prezentate, petenta depune probatoriu din care rezultă faptul că reclamatul ar interzice accesul la internare al părintelui tată, în calitate de însoțitor al copilului. Astfel, la fila 3 din dosar, a fost depusă o copie a regulamentului de ordine interioară, afișat la intrarea în unitatea spitalicească, care face vorbire despre comportamentul pe care mamele, însoțitoare, ar trebui să-l aibe în interiorul unității. De asemenea, la dosarul cauzei a fost depusă și o declarație de martor, a uneia dintre mamele al cărei acord a fost solicitat din partea reprezentanților instituției spitalicești, ca tatăl copilului să fie internat, în calitate de însoțitor al copilului, în condițiile în care, în salonul în care urma să fie internat acesta, erau numai însoțitoare.

4. **În drept**, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*

5. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

6. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere*.

7. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că *"Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"; art.2 alin.1 "..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,"*, precum și **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, art.1 alin.1 *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,"*.

8. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine

discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă"* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

9. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat **principiul Egalității** ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **exclue ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

10. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

11. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

12. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere,

deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

13. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

14. Față de cele expuse, relativ la speța de față, reținem situația reclamată de către petentă, ca fiind sub incidența art.2 alin.1, în condițiile în care ne aflăm în prezența unui comportament diferit, concretizat prin refuzul exprimat de unitatea spitalicească, cu privire la dreptul părintelui tată, de a avea posibilitatea de a-l însoți pe copilul, în unitate, refuz ce a avut în vedere criteriul sexului, în condițiile în care doar mamelor le este recunoscută calitatea de însoțitor al copilului la internare.

15. **Colegiul** reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un **criteriu interzis**. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, **discriminarea directă** presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o **legătură de cauzalitate** identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

16. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „**pe bază de**”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „**pe bază de...**”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

17. Astfel, **natura discriminării**, sub aspectul ei **constitutiv**, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, cu precizarea că **raportul de cauzalitate este indirect**, și cu atât mai mult în cazul **hărțuirii**, așa cum este reglementată în art.2 alin.5 al ordonanței mai sus menționate. În cazul hărțuirii, **raportul de cauzalitate este direct**, iar acest

aspect rezultă din însăși formularea dată de legiutor, în speță „*comportamentul pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convongeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

18. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze, din întreg probatoriul depus în cauză, măsura în care poate fi reținut un **raport de cauzalitate direct sau indirect** între faptele imputate și un eventual criteriu invocat, respectiv existența unui raport de analogie sau comparabilitate între persoane în privința cărora s-a indus un tratament mai puțin favorabil.

19. Cât privește, analiza situației comparabile, în prezenta cauză, nu pot exista dubii, astfel, reținem existența acesteia, ca și situație diferită față de însoțitoarele mame ale copiilor, la internare.

20. Raportul de cauzalitate, în acest sens discuția ar fi fost dusă pe probarea acestuia. Însă, petenta, odată cu depunerea concluziilor scrise, depune și o declarație scrisă a uneia dintre mamele care avea calitatea de însoțitoare, în momentul internării copilului petentei, prin care acesta pune în vedere faptul că un reprezentant al spitalului a venit în salon, înanite de internarea acestora, luându-le acordul cu privire la internarea copilului, împreună cu însoțitorul tată al acestuia.

21. Astfel, din punctul de vedere al condițiilor faptelor de discriminare, rezumate în art.2 alin.1, reținem că suntem în prezența unui tratament diferit, aplicat unor situații comparabile, tratament ce are la bază existența unui criteriu, criteriul de sex, existând un raport de cauzalitate directă între tratamentul diferit și criteriul invocat.

22. Față de aceste aspecte, Colegiul reține că fapta intră sub incidența **art.10 din Ordonanță, litera b.**, în condițiile în care acesta dispune că „**Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasa, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: (...) b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistentă medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate,**”

23. Față de aspectele prezentate, Colegiul Director al CNCD, reține că fapta reclamată prin prezenta cauză, îndeplinește condițiile art.2 alin.1 și art.10 lit.b, din OG nr.137/2000, republicată.

24. Având în vedere dispozițiile art.10 litera b din Ordonanță, se sancționează contravențional reclamatul, cu **avertisment**, conform dispozițiilor art.5 alin.2 lit.a din OG nr.2/2001, republicată.

25. De asemenea, Colegiul Director al CNCD **recomandă** părții reclamate să aibe în vedere respectarea principiului nediscriminării, în ce privește accesul la serviciile publice de sănătate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate intră sub incidența art.2 al.1 și art.10 lit.b, din O.G. nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, republicată.
2. Se sancționează contravențional partea reclamată, cu ***avertisment***, conform dispozițiilor art.5 alin.2 lit.a din OG nr.2/2001, republicată.
3. Recomandă părții reclamate să respecte principiului nediscriminării, în ce privește accesul la serviciile publice de sănătate.
4. Clasarea dosarului.
5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
6. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

BERTZI THEODORA - Membru

CAZACU IOANA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA- Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul Director al CNCD

Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director al CNCD

Data redactării: 06.11.2012

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.